

Sygn. akt III Ns 638/18

POSTANOWIENIE

Dnia 04 listopada 2022 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Małgorzata Janik-Białek

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Kłos

po rozpoznaniu w dniu 04 października 2022 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z wniosku **I. G.**

z udziałem **S. M.**

o podział małżeńskiego majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład małżeńskiego majątku wspólnego wnioskodawczynie I. G. i uczestnika S. M. o łącznej wartości 409. 936 (czterystu dziewięciu tysięcy dziewięciuset trzydziestu sześciu) złotych wchodzi:

a) prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) znajdującym się w S. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą numer (...) oraz związany z własnością tego lokalu udział wynoszący (...) w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą o nr (...) o wartości 401.936 (czterystu jeden tysięcy dziewięciuset trzydziestu sześciu) złotych;

b) samochód osobowy marki B. (...), rok produkcji 2000 o nr rej. (...) o wartości 4.000 (czterech tysięcy) złotych;

c) samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2001 o nr rej. (...) o wartości 4.000 (czterech tysięcy) złotych;

II. ustalić, iż udziały wnioskodawczynie i uczestnika w majątku wspólnym są równe;

III. ustalić, że uczestnik S. M. poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 115. 294 (sto piętnaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt cztery) złote 10 (dziesięć) groszy;

IV. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie I. G. i uczestnika S. M. oraz znieść współwłasność opisanych w punkcie I. składników w ten sposób, że przyznać na wyłączną własność:

a) wnioskodawczynie I. G. :

- samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2001 o nr rej. (...) o wartości 4.000 (czterech tysięcy) złotych;

b) uczestnika S. M. :

- prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) znajdującym się w S. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą numer (...) oraz związany z własnością tego lokalu udział wynoszący (...) w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania

wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą o nr (...) o wartości 401.936 (czterystu jeden tysięcy dziewięciuset trzydziestu sześciu) złotych;

- samochód osobowy marki B. (...), rok produkcji 2000 o nr rej. (...) o wartości 4.000 (czterech tysięcy) złotych;

V. tytułem wyrównania wartości udziału należnego wnioskodawczyni z uwzględnieniem rozliczenia wartości nakładu opisanego w pkt. III postanowienia zasądzić od uczestnika S. M. na rzecz wnioskodawczyni I. G. kwotę 143. 320 (stu czterdziestu trzech tysięcy trzystu dwudziestu) złotych 95 (dziewięćdziesięciu pięciu) groszy płatną w trzech ratach w kwotach po 47. 773 (czterdzieści siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy) złote 65 (sześćdziesiąt pięć) groszy, przy czym pierwsza rata płatna w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, druga rata płatna w terminie 12 (dwunastu) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia i trzecia rata płatna w terminie 18 (osiemnastu) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia;

VI. w pozostałym zakresie oddalić wnioski wnioskodawczyni i uczestnika;

VII. ustalić, iż wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

VIII. pobrać od wnioskodawczyni I. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 1.728 (jednego tysiąca siedmuset dwudziestu ośmiu) złotych i 01 (jednego) grosza tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;

IX. pobrać od uczestnika S. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 978 (dziewięciuset siedemdziesięciu ośmiu) złotych i 01 (jednego) grosza tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sędzia Małgorzata Janik-Białek

Sygn. akt III Ns 638/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni I. G. wnioskiem z dnia 2 października 2018 roku wniosła o podział małżeńskiego majątku wspólnego jej i uczestnika S. M. i w tym zakresie o ustalenie, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi:

a. prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), z prawem własności którego związany jest udział wynoszący (...) w częściach i urządzeniach wspólnych budynku oraz w prawie użytkowania wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą Kw (...) o wartości 350 000 złotych,

b. samochód osobowy marki B. (...), rok produkcji 2000, o numerze VIN (...) o wartości 15 000 złotych,

c. samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2001, o numerze VIN (...) wartości 1 000 złotych,

d. wyposażenie lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) obejmujące meble i urządzenia domowe oraz sprzęt audio – wizualny wyszczególnione w załączniku nr 1 do wniosku o wartości 215 000 złotych

oraz o dokonanie podziału majątku dorobkowego stron poprzez przyznanie składnika opisanego w punkcie c na wyłączną własność wnioskodawczyni, a pozostałych składników na wyłączną własność uczestnika z jednoczesną spłatą wnioskodawczyni tytułem wyrównania jej udziału w majątku wspólnym według zasady równych udziałów w tym majątku.

W uzasadnieniu wniosku I. G. wskazała, że strony pozostawały w ustroju wspólności majątkowej od dnia zawarcia związku małżeńskiego tj. 1 czerwca 2002 r. do dnia jego rozwiązania przez rozwód, co nastąpiło z dniem 6 grudnia

2017 r. W trakcie pozostawania w ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej strony nabyły prawo własności opisanego powyżej lokalu mieszkalnego oraz jego wyposażenie i dwa samochody: marki B. i marki S. (...). W sierpniu 2016 r. wnioskodawczyni wyprowadziła się z ww. lokalu i tym samym została pozbawiona możliwości korzystania z wszystkich składników majątku wspólnego, za wyjątkiem pojazdu S. (...). Wobec czego wniosła o przyznanie uczestnikowi prawa własności lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) wraz z jego wyposażeniem oraz pojazdu marki B. z obowiązkiem spłaty na jej rzecz tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik S. M. wniosł o ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi składniki opisane we wniosku, przy czym wartość pojazdu marki B. wynosi 4 500 złotych, a wartość pojazdu marki S. (...) – 5 500 złotych, a nadto środki pieniężne w kwocie 15 000 złotych, które wnioskodawczyni w dniu 8 sierpnia 2016 r. pobrała z rachunku wspólnego małżonków i przelała na swój rachunek osobisty.

Nadto uczestnik wniosł o ustalenie, że poniósł następujące nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny:

1. na poczet remontu lokalu przy ul. (...) obejmującego wymianę okien w dwóch pokojach i kuchni, wymianę drzwi wejściowych, położenie podłóg i odnowienie ścian, w łącznej kwocie 9 721,83 złotych (nakłady te zostały poniesione przed zawarciem związku małżeńskiego),
2. na poczet ceny nabycia lokalu położonego w S. przy ul. (...) w wysokości 45% ceny nabycia,
3. na poczet remontu i przystosowania lokalu do zamieszkania w kwocie 13 149,67 złotych z tytułu likwidacji księżeczki mieszkaniowej nr (...) - (...) założonej w dniu 10 października 1976 r.,
4. na poczet remontu lokalu w 2010 r. w kwocie 70 000 złotych, którą to kwotę otrzymał od ojca tytułem darowizny,
5. na poczet kosztów utrzymania lokalu w okresie od dnia ustania wspólności ustawowej do dnia sporządzenia odpowiedzi na wniosek, tj. 26 września 2019 r. w kwocie 7 285,06 złotych i rozliczenie wydatków poniesionych z tego tytułu do dnia zamknięcia rozprawy.

Uczestnik wniosł o dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie jemu prawa własności lokalu przy ul. (...), pojazdu marki B. oraz wyszczególnionych w załączonym wykazie ruchomości, a pozostałych składników majątkowych wnioskodawczyni i rozliczenie przy dokonywaniu podziału majątku nakładów i wydatków poczynionych przez uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny oraz uwzględnienie pozostałej do spłaty kwoty z tytułu kredytu zaciągniętego przez uczestników na nabycie lokalu przy ul. (...).

W uzasadnieniu wniosku uczestnik podniósł, że prawo własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) należało do jego dziadka J. K.. W lokalu tym uczestnik zamieszkiwał z matką do 1981 r. Przed zawarciem związku małżeńskiego z wnioskodawczynią, uczestnik przeprowadził w lokalu remont, który obejmował wymianę okien w dwóch pokojach i kuchni, wymianę drzwi wejściowych, położenie podłóg i odnowienie ścian. Remont ten przeprowadził z własnych środków. W dniu 1 lutego 2002 r. do lokalu wprowadziła się wnioskodawczyni. Małżonkowie nabyli prawo własności ww. lokalu na podstawie umowy sprzedaży z dnia 12 lutego 2007 r. zawartej z dziadkiem uczestnika J. K.. Cena sprzedaży wynosiła 200 000 złotych. Wskazana w par. 4 umowy sprzedaży kwota 80 000 złotych faktycznie nie została przez nich zapłacona. Kwota natomiast 120 000 złotych pochodziła z kredytu zaciągniętego przez małżonków w (...) Banku Spółce Akcyjnej z siedzibą w G.. Spłata kredytu została zabezpieczona hipoteką ustanowioną na prawie własności nieruchomości lokalowej. Na dzień sporządzenia odpowiedzi na wniosek, do spłaty kredytu pozostała kwota 32 772,11 franków szwajcarskich. Uczestnik poniósł z majątku osobistego na majątek wspólny wyżej wymienione nakłady, które winny być uwzględnione w przy podziale majątku wspólnego.

Na rozprawie w dniu 14 stycznia 2020 r. wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie oświadczyli, że wartość każdego z pojazdów nabytych w czasie trwania związku małżeńskiego wynosi po 4 000 złotych oraz że nie wnoszą o dokonanie sądowego podziału ruchomości stanowiących wyposażenie lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...). Wnioskodawczyni oświadczyła, że nie kwestionuje faktu poniesienia przez uczestnika następujących nakładów z

jego majątku osobistego na majątek wspólny: kwoty 13 149,67 złotych z tytułu likwidacji księżeczki mieszkaniowej oraz nakładów na poczet opłat związanych z utrzymaniem lokalu przy ul. (...) i części wspólnych nieruchomości (protokół rozprawy z dnia 14 stycznia 2020 r. k. 115). Stanowiska co wartości pojazdów oraz co do wyłączenia z podziału majątku wspólnego wyposażenia lokalu zostały podtrzymane na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2022 r. (protokół rozprawy z dnia 23 sierpnia 2022 r. k. 673).

W piśmie z dnia 7 grudnia 2021 r. S. M. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, a nadto wniósł o rozliczenie wydatków poniesionych z majątku osobistego na majątek wspólny na poczet kosztów utrzymania lokalu przy ul. (...) za kolejny okres, tj. od 1 września 2019 r. do dnia 29 listopada 2021 r. w kwocie 10 823,89 złotych. Nadto wniósł o rozłożenie należnej wnioskodawczyni spłaty z tytułu wyrównania jej udziału w majątku wspólnym na trzy raty, przy czym pierwsza płatna nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, a dwie kolejne w dwóch równych ratach rocznych.

W piśmie z dnia 18 sierpnia 2022 r. S. M. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, a nadto wniósł o rozliczenie wydatków poniesionych z majątku osobistego na majątek wspólny na poczet kosztów utrzymania lokalu przy ul. (...) za kolejny okres, tj. od 1 grudnia 2021 r. do 17 sierpnia 2022 r. w kwocie 3 585,65 złotych. Nadto wniósł o rozliczenie wydatku poniesionego na poczet ubezpieczenia lokalu położonego w S. przy ul. (...) za okres od 2019 r. do 2022 r., która to umowa ubezpieczenia została zawarta w związku z zaciągnięciem kredytu na zakup lokalu, w kwocie 728 złotych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dziadek S. M. J. K. był właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), z prawem własności którego związany jest udział wynoszący (...) w częściach i urządzeniach wspólnych budynku oraz w prawie użytkownika wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą Kw (...).

Niesporne.

W grudniu 2001 r. S. M., za zgodą J. K., zamieszkał wraz z nim w lokalu przy ul. (...). Po wprowadzeniu się do lokalu S. M. przystąpił do jego remontu.

Remont lokalu przeprowadzony przez S. M. na przełomie 2001 r. i 2002 r. obejmował: wymianę drzwi wejściowych na klatkę schodową, wymianę okien w trzech pokojach i w łazience, ułożenie paneli w sypialni, pokoju komputerowym i przedsiionku przed pokojami, zerwanie tapet, gładzenie i malowanie ścian w sypialni, pokoju komputerowym i przedsiionku przed pokojami.

Środki na remont pochodziły z majątku osobistego S. M..

Dowód:

- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania świadka R. M. na piśmie k. 198 – 199,
- zeznania świadka M. M. (2) na piśmie k. 208 – 209,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

Wartość nakładów poniesionych na remont lokalu przy ul. (...) przeprowadzony na przełomie 2001 r. i 2002 r. wynosi 7 616 złotych.

Dowód:

- operat szacunkowy z wyceny nieruchomości z dnia 21.11.2006 r. z załącznikami k. 261 – 290 ,
- opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. Z. k. 540 – 557.

W lutym 2001 r. do lokalu przy ul. (...) wprowadziła się I. G..

Niesporne, a nadto dowód:

- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685.

I. G. i S. M. zawarli związek małżeński w dniu 1 czerwca 2002 roku.

Niesporne.

Od dnia 2 sierpnia 2002 r. I. G. rozpoczęła pracę zawodową. Początkowo była zatrudniona jako sekretarka w szkole, następnie w 2004 roku zatrudniła się na stanowisku księgowej, a w 2006 r. na stanowisku głównej księgowej. Osiągała również dodatkowe dochody z tytułu zatrudnienia jako szkoleniowiec w zakresie kadr i płac oraz na zlecenie dla firm ubezpieczeniowych. Otrzymywała dodatkowe świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zarówno przed zawarciem związku małżeńskiego jak i czasie jego trwania S. M. był zatrudniony jako marynarz.

Osiągane przez małżonków dochody wpływały na rachunek bankowy prowadzony na rzecz ich obojwojga.

Uzyskiwane przez małżonków dochody nie pozwalały na poczynienie oszczędności na poczet remontu lokalu.

Dowód:

- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685.

S. M. wydatkował środki pochodzące z majątku wspólnego na zakup przedmiotów związanych z jego zainteresowaniami: sprzęt komputerowy, gry, konsole do gier, play station, x – box i dalsze wyposażenie tego sprzętu, następnie sprzęt muzyczny: gitara, mikrofon, konsola dla didżeja. Następnie kupował sprzęt związany z pasją filmową: kasety (...), CD, DVD, BlueRay. Środki finansowe przeznaczał również na zainteresowania związane ze skokami spadochronowymi i żeglarstwem, a następnie golfem i jazdą konną. S. M. interesował się również ptakami i w tym zakresie wydatkował środki na zakup ptaków, woiier, gadżetów i zabawek oraz witamin i karmy.

Małżonkowie wspólnie wyjeżdżali na wycieczki pod namiot, z czym wiązała się konieczność zakupu sprzętu turystycznego typu: namioty, kuchenka turystyczna, przyczepa kempingowa.

Małżonkowie kupili działkę z zasobów rodzinnych ogródków działkowych. Działka ta została zbyta przed ustaniem małżeńskiej wspólności ustawowej, a uzyskane z tego tytułu środki wydatkowano na bieżące potrzeby małżonków.

Dowód:

- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

W trakcie związku małżeńskiego I. G. i S. M. nabyli dwa pojazdy: marki S. (...), rok produkcji 2001 o nr rej. (...) oraz marki B., rok produkcji 2000 o nr rej. (...).

Niesporne, a nadto dowód:

- kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu marki S. (...) k. 28,
- kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu marki (...) k. 51.

W 2006 r. J. K. przeprowadził się do córki M. M. (1).

Dowód:

- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195.

W 2007 r. I. G. i S. M. zawarli z J. K. umowę sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), z prawem własności którego związany jest udział wynoszący (...) w częściach i urządzeniach wspólnych budynku oraz w prawie użytkownika wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą Kw (...).

Na zakup lokalu małżonkowie zaciągnęli kredyt mieszkaniowy w (...) Banku Spółce Akcyjnej z siedzibą w G.. Spłata kredytu została zabezpieczona między innymi hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 180 000 złotych ustanowioną na prawie własności zakupionego lokalu, umową ubezpieczenia na okres przejściowy w (...) SA oraz umową ubezpieczenia na życie w ramach grupowego ubezpieczenia na życie w (...) SA zawartą przez S. M..

W dniu 15 lutego 2007 r. małżonkowie przelali na rachunek bankowy M. M. (1) uzyskaną z kredytu kwotę 120 000 złotych tytułem ceny sprzedaży.

Niesporne, a nadto dowód:

- umowa kredytu mieszkaniowego k. 66 – 69,
- potwierdzenie przelewu k. 81, k. 196,
- odpis zwykły z księgi wieczystej Kw nr (...) k. 105 – 106,
- wydruk treści księgi wieczystej Kw nr (...) wyświetlony w trybie jej przeglądania k. 23 – 27, k. 52 – 65,
- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania świadka M. M. (2) na piśmie k. 208 – 209,
- zeznania świadka A. F. k. 683 – 684.

W dniu 26 lutego 2007 r. M. M. (1) darowała S. M. kwotę 10 000 złotych z przeznaczeniem na remont lokalu. Środki te zostały wykorzystane na ten cel.

Dowód:

- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

S. M. zlikwidował posiadaną książeczkę mieszkaniową numer (...) - (...) wystawioną przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. w dniu 10 października 1976 r. i w dniu 2 maja 2007 r. wypłacono mu z tego tytułu kwotę 13 149,67 złotych. Środki te zostały przeznaczone na remont łazienki.

Dowód:

- zaświadczenie o wysokości zgromadzonych środków na książeczce mieszkaniowej k. 82,
- poświadczenie odbioru k. 83,
- potwierdzenie przelewu k. 84,
- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania świadka M. M. (2) na piśmie k. 208 – 209,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

W dniu 31 lipca 2010 r. R. M. darował S. M. kwotę 50 000 złotych gotówką.

Dowód:

- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania świadka R. M. na piśmie k. 198 – 199,
- wyciąg z rachunku bankowego R. M. k. 201,
- zeznania świadka M. M. (2) na piśmie k. 208 – 209,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

We wrześniu 2010 r. R. M. darował S. M. kwotę 20 000 złotych. Środki te zostały wykorzystane w celu zwiększenia wartości majątku wspólnego małżonków M..

Dowód:

- zeznania świadka R. M. na piśmie k. 198 – 199,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

Środki pieniężne, które R. M. darował S. M. pochodziły z darowizny uczynionej na jego rzecz przez siostrę D. K..

Dowód:

- zeznania świadka M. M. (1) na piśmie k. 193 – 195,
- zeznania świadka R. M. na piśmie k. 198 – 199,
- wyciąg z rachunku bankowego R. M. k. 201,
- zeznania świadka D. K. na piśmie k. 203,
- umowa darowizny k. 204.

W czasie trwania związku małżeńskiego w lokalu przy ul. (...) wykonano prace remontowe obejmujące: rozbiórkę pieców kaflowych i wykonanie centralnego ogrzewania z montażem kotła gazowego, zamianę funkcji użytkowej pomieszczeń kuchni i łazienki i w tym zakresie wykonanie ścianki działowej, wykonanie wylewki betonowej, ułożenie glazury i terakoty, montaż armatury i urządzeń sanitarnych, wykonanie kominka, odświeżenie powłok malarskich

w pokoju, sypialni, pokoju komputerowym i przedsionku przed pokojami, ułożenie faktury na ścianie w pokoju, obłożenie ścian płytą gipsowo – kartonową, wydzielenie przedsionka przed pokojami, wymianę instalacji elektrycznej. Wartość tych nakładów wynosiła 72 034 złote.

Dowód:

- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685
- operat szacunkowy z wyceny nieruchomości z dnia 21.11.2006 r. z załącznikami k. 261 – 290 ,
- rachunki i faktury k. 291 -
- opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. Z. k. 540 – 557.

Środki na przeprowadzenie remontów w lokalu przy ulicy (...) pochodziły z likwidacji księżeczki mieszkaniowej należącej do S. M. oraz z darowizn poczynionych na jego rzecz przez ojca. Małżonkowie nie posiadali własnych środków na ten cel.

Dowód:

- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

Na początku sierpnia 2016 r. I. G. wyprowadziła się z lokalu przy ul. (...).

Dowód:

- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685.

W dniu 8 sierpnia 2016 r. na wspólnym rachunku bankowym małżonków znajdowała się kwota 23 000 złotych, z czego 5 000 złotych pochodziło z pożyczki zaciągniętej przez I. G.. Tego dnia I. G. przelała z rachunku bankowego prowadzonego na rzecz obojwójga małżonków na rachunek osobisty prowadzony na jej rzecz przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. kwotę 15 000 złotych. Kwota 5 000 złotych stanowiła zaciągniętą pożyczkę, a kwota 10 000 złotych, połowę, w ocenie I. G., należnych jej środków pieniężnych z majątku wspólnego.

Dowód:

- potwierdzenie wykonania przelewu k. 94,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685.

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie rozwiązał przez rozwód związek małżeński I. G. i S. M. (sygn. akt X RC 1109/17). Wyrok uprawomocnił się z dniem 6 grudnia 2017 r.

Niesporne.

Wierzytelność przysługująca (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w G. z tytułu kredytu udzielonego I. G. i S. M. na zakup lokalu została przeniesiona na (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W..

Po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej kredyt jest spłacany przez byłych małżonków po połowie.

Do dnia 6 grudnia 2017 r. kredyt zaciągnięty na zakup lokalu mieszkalnego nie został spłacony. Do spłaty pozostała kwota 34 991,59 CHF.

Dowód:

- zawiadomienie o przeniesieniu wierzytelności k. 79 – 80,
- informacja (...) Banku (...) SA w W. z dnia 09.03.2020 r. k. 130,
- informacje o kredycie k. 601,
- zeznania wnioskodawczyni I. G. w charakterze strony k. 684 verte – 685,
- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

Po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej w lokalu przy ul. (...) zamieszkuje S. M.. Ponosi on opłaty z tytułu utrzymania lokalu oraz kosztów zarządu związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej.

W okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. S. M. poniósł opłaty z powyższych tytułów w kwocie 7 285,06 złotych.

W okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 29 listopada 2021 r. S. M. poniósł opłaty z powyższych tytułów w kwocie 10 823,89 złotych.

W okresie od dnia 1 grudnia 2019 r. do 197 sierpnia 2022 r. S. M. poniósł opłaty z powyższych tytułów w kwocie 3 585,65 złotych.

Dowód:

- kartoteka księgowa za 2018 r. k. 593 – 594,
- kartoteka księgowa za 2019 r. k. 95 – 96, k. 595 – 596,
- Kartoteka księgowa za 2020 r. k. 597 – 598,
- kartoteka księgowa za 2021 r. k. 599 – 600, k. 659,
- kartoteka księgowa za 2022 r. k. 658, 660 – 661.

W latach (...) – 2022 S. M. zawierał umowy ubezpieczenia od zdarzeń losowych, których przedmiotem był lokal mieszkalny położony w S. przy ul., S. 8/6. W umowach tych dokonywał cesji uprawnień z umowy ubezpieczenia na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., która przejęła uprawnienia z umowy kredytu udzielonego byłym małżonkom na zakup ww. lokalu.

Składka za ubezpieczenie obejmujące okres od 13 lutego 2019 r. do 12 lutego 2020 r. wynosiła 185 złotych.

Składka za ubezpieczenie obejmujące okres od 13 lutego 2020 r. do 12 lutego 2023 r. wynosiła 542 złote i była płatna w 3 ratach: 12 lutego 2020 r. – 181 złotych, 13 lutego 2021 r. – 181 złotych i 13 lutego 2022 r. – 180 złotych.

Dowód:

- polisy k. 662 – 665,
- potwierdzenie wpłaty składki w kwocie 185 zł,
- potwierdzenie wpłat k. 667 – 669.

Wartość prawa własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), z prawem własności którego związany jest

udział wynoszący (...) w częściach i urządzeniach wspólnych budynku oraz w prawie użytkowania wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą Kw (...) wg stanu na dzień 6 grudnia 2017 r. i cen aktualnych na dzień zamknięcia rozprawy wynosi 401 936 złotych.

Dowód:

- opinia biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. D. k. 221 – 249,
- opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. Z. k. 540 – 557.

Nieruchomość lokalowa przy ul. (...) obciążona jest hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 180 000 złotych na rzecz aktualnego wierzyciela z tytułu umowy kredytu hipotecznego.

Niesporne.

S. M. jest zatrudniony na umowę o pracę. Jego średnie miesięczne wynagrodzenie obejmujące płacę zasadniczą w kwocie 5 000 złotych brutto oraz dodatkowe środki np. z delegacji, wynosi około 6 000 złotych. Jego miesięczne wydatki wynoszą około 1 200 złotych. Posiada oszczędności w kwocie 25 000 złotych.

Dowód:

- zeznania uczestnika S. M. w charakterze strony k. 685.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o podział majątku wspólnego jest zasadny.

Zgodnie z treścią przepisu art. 31 par. 1 krio z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub jednego z nich (majątek wspólny). W sprawach nieunormowanych w przepisach art. 31 - 45 krio od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku stosuje się – stosownie do treści przepisu art. 46 krio – odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 1035 kc jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do dziale spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów art. 1036 i nast. kc. Do majątku objętego wspólnością ustawową po jej ustaniu stosuje się zatem odpowiednio przepisy art. 195 i nast. kc.

Przepis art. 210 zdanie pierwsze kc stanowi, że każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności, przy czym zgodnie z treścią przepisu art. 35 krio a contrario, żądać podziału majątku wspólnego może każdy z małżonków, po ustaniu wspólności ustawowej.

Niesporne było, że I. G. i S. M. pozostawali w związku małżeńskim, w trakcie małżeństwa został zgromadzony majątek wspólny, a także, że łącząca ich wspólność ustawowa ustała z dniem 6 grudnia 2017 r. na skutek rozwiązania związku małżeńskiego przez rozwód. Zgłoszone zatem przez wnioskodawczynię żądanie dokonania podziału majątku wspólnego należy uznać za usprawiedliwione co do zasady.

I. Stan majątku wspólnego.

Zasadniczym obowiązkiem sądu orzekającego w sprawie o podział majątku wspólnego jest ustalenie składu i wartości majątku podlegającego podziałowi, przy czym w zakresie tym sąd ma obowiązek działania z urzędu, co wynika z przepisu art. 684 kpc w zw. z art. 567 par. 3 kpc. Oznacza to, że sąd samodzielnie ustala skład oraz wartość majątku wspólnego ulegającego podziałowi, niezależnie od stanowiska uczestników postępowania w tym przedmiocie. Nadto wskazać należy, że przedmiotem postępowania o podział majątku wspólnego jest majątek, który był objęty wspólnością majątkową i istniał w dacie jej ustania. Nadto ruchomości i nieruchomości wchodzące w skład majątku w tej dacie

muszą istnieć również w dacie dokonywania podziału, bowiem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia mają, zgodnie z przepisem art. 316 par. 1 kpc w zw. z art. 13 par. 2 kpc, okoliczności istniejące w dacie zamknięcia rozprawy. Składniki majątku wspólnego zużyte lub zniszczone przez jednego z małżonków zgodnie z prawem nie podlegają uwzględnieniu, natomiast te, które zostały zużyte lub zniszczone bezprawnie (bez wiedzy i zgody drugiego małżonka lub zużyte na zaspokojenie innych potrzeb niż usprawiedliwione potrzeby własne i rodziny) podlegają rozliczeniu w toku postępowania o podział majątku wspólnego w ten sposób, że ich wartość podlega zaliczeniu na poczet udziału przypadającego drugiemu małżonkowi (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2013 roku, III CSK 538/12).

Na rozprawie w dniu 14 stycznia 2020 r. wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie oświadczyli, że nie wnoszą o dokonanie podziału majątku wspólnego obejmującego wyposażenie lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), wyszczególnionego w załączniku do wniosku (k. 115 akt sprawy).

Mając powyższe na uwadze Sąd dokonał ustaleń, iż w skład małżeńskiego majątku wspólnego wnioskodawczyni I. G. i uczestnika S. M. wchodzi:

- d) prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) znajdującym się w S. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą numer (...) oraz związany z własnością tego lokalu udział wynoszący (...) w częściach wspólnych budynku i prawie użytkownika wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą o nr (...) o wartości 401.936 złotych;
- e) samochód osobowy marki B. (...), rok produkcji 2000 o nr rej. (...) o wartości 4.000 złotych;
- f) samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2001 o nr rej. (...) o wartości 4.000 złotych.

Wartość powyższych składników majątkowych Sąd ustalił na kwotę 409 936 złotych, według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy, odpowiednio:

1. co do prawa własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) - na podstawie opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. Z., która to wartość ostatecznie nie była kwestionowana ani przez wnioskodawczynię ani przez uczestnika,
2. co do wartości pojazdów - na podstawie zgodnych oświadczeń wnioskodawczyni i uczestnika złożonych na rozprawie w dniu 14 stycznia 2020 r. (k. 115 akt sprawy).

W świetle aktualnego stanowiska Sądu Najwyższego w sprawie o podział majątku wspólnego małżonków, obejmującego nieruchomość obciążoną hipoteką zabezpieczającą udzielony małżonkom kredyt bankowy, sąd - przyznając tę nieruchomość na własność jednego z nich - ustala jej wartość z pominięciem wartości obciążenia hipotecznego. Obowiązek spłaty wspólnego zobowiązania przez małżonka, który otrzymał nieruchomość, nie jest większy niż solidarny obowiązek drugiego małżonka, zaś wierzyciel nie ma obowiązku dochodzenia wierzytelności przede wszystkim od małżonka, któremu w wyniku podziału przypadło prawo do obciążonej nieruchomości, nie musi skorzystać z zabezpieczenia hipotecznego, ani w ogóle dochodzić należności. Przysługująca mu swoboda decyzji nie jest uzależniona od sposobu podziału majątku, wobec czego stanowisko, że dług osobisty zabezpieczony hipoteką powinien spłacić przede wszystkim małżonek - właściciel nieruchomości nie ma prawnych podstaw. Jednocześnie utrata przez dłużnika, który nie otrzymał w wyniku podziału obciążonej nieruchomości, statusu dłużnika rzeczowego, jest prawnie obojętna, gdyż oboje dłużnicy pozostają jednakowo zobowiązanymi dłużnikami osobistymi, a zabezpieczenie hipoteczne na nieruchomości pozostaje w mocy. Tym samym w sytuacjach typowych obciążenie hipoteczne nie wpływa na wartość nieruchomości będącej przedmiotem postępowania działowego, polegającego na podziale aktywów. Sąd Najwyższy dopuszcza uwzględnienie obciążenia hipotecznego przy ustalaniu wartości nieruchomości jedynie wtedy, gdy zachodzą istotne powody przemawiające za jego uwzględnieniem. Powody takie, wynikające z indywidualnych okoliczności danej sprawy, mogą mieć charakter podmiotowy lub przedmiotowy, a ciężar wykazania ich istnienia oraz wagi dla rozstrzygnięcia spoczywa na stronach (por. postanowienia Sądu

najwyższego: z dnia 11 grudnia 2020 r., V CSK 41/19; z dnia 28 października 2020 r., III CSK 50/19; 13 marca 2020 r. III CZP 64/19; 12 lipca 2019 r., I CSK 713/17, 6 czerwca 2019 r., II CSK 680/17; postanowienie z dnia 28.03.2019 r., III CZP 21/18; z dnia 28 marca 2019 r., III CZP 41/18).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że uczestnik, który w odpowiedzi na wniosek wnosił o „uwzględnienie” przy dokonywaniu podziału majątku wspólnego pozostałej do spłaty kwoty z tytułu kredytu zaciągniętego przez małżonków na poczet ceny nabycia lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) (k. 42 akt sprawy), nie podniósł, aby w sprawie zachodziły jakiegokolwiek powody nakazujące uwzględnienie obciążenia hipotecznego przy ustalaniu wartości przedmiotowej nieruchomości lokalowej. Ze zgodnych w tym zakresie zeznań wnioskodawczyni i uczestnika wynika, że zobowiązanie z tytułu kredytu jest przez nich spłacane po połowie. Stąd też Sąd ustalił tą wartość wg aktualnych cen rynkowych bez uwzględnienia obciążenia hipotecznego.

Materiał dowodowy sprawy nie dał natomiast podstaw do zaliczenia do majątku wspólnego małżonków kwoty 15 000 złotych wypłaconej przez I. G. w dniu 8 sierpnia 2016 roku z rachunku bankowego prowadzonego na rzecz obojga małżonków na jej rachunek osobisty. Zgodnie z treścią przepisu art. 36 krio każdy z małżonków uprawniony jest do korzystania z majątku wspólnego, a zbycie lub zużycie jego składników stanowi podstawę do rozliczenia przy podziale majątku wspólnego jedynie wtedy, gdy było bezprawne. Jeżeli środki stanowiące składnik majątku wspólnego zostały przeznaczone na własne, usprawiedliwione potrzeby związane z utrzymaniem jednego z małżonków, choćby zużycie tych składników w czasie trwania wspólności majątkowej nastąpiło bez zgody małżonka, to brak jest podstaw do konstruowania na tej podstawie odpowiedzialności między małżonkami. Ciężar zaś dowodu w zakresie wykazania faktu zużycia uzyskanych ze zbycia majątku wspólnego środków w sposób bezprawny spoczywa – stosownie do treści przepisu art. 6 kc – na tym z zainteresowanych, który z faktu tego wywodzi skutki prawne. W okolicznościach faktycznych sprawy - na uczestniku. Kwota ta podlegałaby zatem rozliczeniu w toku postępowania o podział majątku wspólnego jedynie w razie jej zużycia przez I. G. na inne cele niż potrzeby rodziny czy usprawiedliwione swoje utrzymanie. Każdy z małżonków może bowiem domagać się rozliczenia z tytułu nieuzasadnionego zbycia i roztrwonienia przez drugiego małżonka składników majątku wspólnego. Roszczenie z tego tytułu ma charakter odszkodowawczy, a podstawą żądania w tym zakresie jest przepis art. 415 kc. Rozliczenie tej straty przeprowadza się przy podziale majątku wspólnego w ten sposób, że równowartość bezprawnie zbytych lub zużytych składników majątkowych zaliczana jest na poczet udziału tego małżonka, który przedmioty te zbył lub zużył, (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1958 roku, I CR 547/58, opubl. OSNCK 1959 rok, nr 2, poz. 59, postanowienie z dnia 28 września 1999 roku, II CKN 491/98, postanowienie z dnia 17 kwietnia 2000 roku, VCKN 25/00, postanowienie z dnia 19 czerwca 2009 roku, V CSK 485/08).

I. G. przesłuchana w charakterze strony zeznała, że w dacie dokonania przelewu na wspólnym rachunku bankowym znajdowała się kwota 23 000 złotych, z czego 5 000 złotych to była kwota, która pochodziła z zaciągniętej przez nią pożyczki. Wówczas podjęła już decyzję o rozstaniu z mężem i związku z powyższym pobrała ze wspólnego rachunku kwotę 5 000 złotych z przeznaczeniem na wykonanie pomnika na grobie ojca (pochodzącą z pożyczki) i kwotę 10 000 złotych, która stanowiła w jej ocenie należną jej część wspólnych środków (protokół rozprawy z dnia 4 października 2022 r. k. 684 verte – 685, transkrypcja k. 687 verte). Uczestnik nie wykazał, aby środki te wnioskodawczyni zużyła na inne cele niż potrzeby rodziny, czy własne utrzymanie, brak zatem było podstaw do ustalenia, że środki te zostały przez wnioskodawczynię zużyte w sposób bezprawny, uzasadniający jej odpowiedzialność deliktową i tym samym zaliczenia ich do majątku wspólnego małżonków.

Brak było również podstaw do „uwzględnienia” obciążenia hipotecznego lokalu przy ul. (...) w inny sposób, niż poprzez jego uwzględnienie przy ustalaniu wartości lokalu.

W sprawach o podział majątku wspólnego małżonków po ustaniu ustawowej wspólności majątkowej przedmiotem podziału są tylko aktywa, a wśród nich przede wszystkim prawo własności (współwłasności) rzeczy, użytkowanie wieczyste i prawa rzeczowe ograniczone, a także wierzytelności, inne roszczenia i prawa majątkowe oraz ekspektatywy ich nabycia. Podział nie obejmuje natomiast długów - w każdej postaci - co oznacza, że sąd w zasadzie nie ustala ich istnienia i wysokości (wartości) ani nie orzeka o ich spłacie. Przyjmuje się też, że długów zaciągniętych przez oboje

małżonków nie można rozliczać, gdyż mimo podziału majątku wspólnego dług nadal się utrzymuje, a przerzucenie długu tylko na jednego z małżonków godziłoby w prawa wierzycieli. Przepis art. 618 kpc nie wyłącza dochodzenia między małżonkami roszczenia o zwrot kwoty zobowiązania zabezpieczonego hipoteką, spłaconego przez jednego z nich po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale majątku wspólnego. Podział majątku wspólnego, jak już wyżej wskazano, obejmuje wyłącznie aktywa (prawa majątkowe), a nie rozciąga się na pasywa (długi), zaś art. 686 kpc stosowany odpowiednio (art. 46 kro w zw. z art. 688 i art. 618 kpc) wskazuje na dopuszczalność rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego jedynie długów spłaconych w czasie między ustaniem wspólności a podziałem majątku. W związku z tym nie można w postępowaniu o podział majątku dokonywać rozliczeń zaciągniętych przez małżonków i niespłaconych długów (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 2020 r., III CZP 64/19; z dnia 6 czerwca 2019 r. II CSK 680/17; dnia 12 lipca 2019 r., I CSK 713/17; z dnia 6 czerwca 2019 r., II CSK 680/17; z dnia 27 lutego 2019 r., III CZP 30/18).

II. Wysokość udziałów w majątku wspólnym

Zgodnie z treścią przepisu art. 43 par. 1 – 3 krio oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

Mając na uwadze, że ani wnioskodawczyni ani uczestnik nie wnosili o ustalenie, że udziały małżonków w majątku wspólnym kształtują się odmiennie niż to wynika z treści przepisu art. 43 krio, Sąd w punkcie II postanowienia ustalił, że udziały wnioskodawczyni i uczestnika w majątku wspólnym są równe.

III. Wniosek uczestnika o zwrot nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny

Zgodnie z kolei z treścią przepisu art. 567 par. 3 kpc w zw. z art. 688 kpc oraz w zw. z art. 46 krio w sprawie o podział majątku wspólnego sąd rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach małżonków z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów stanowiących majątek wspólny, pobranych pożytkach i innych przychodach, poczynionych nakładach i spłaconych długach w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z 7 lipca 1971 roku, III CZP 35/71; postanowienie tego Sądu z dnia 9 września 1976 roku, III CRN 83/76; uchwała z dnia 19 grudnia 1977 roku, III CZP 85/77; postanowienie z dnia 7 stycznia 2009 roku, II CSK 390/08).

Niesporne było, że uczestnik poniósł następujące nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny:

- na poczet remontu lokalu przy ul. (...) w 2007 roku w kwocie 13 149,67 złotych pochodzącej z likwidacji należącej do niego księżeczki mieszkaniowej numer (...) - (...) wystawionej przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. w dniu 10 października 1976 r.,

- na poczet składki uiszczonej na poczet ubezpieczenia lokalu przy ul. (...) w celu zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego na poczet ceny jego nabycia w kwocie 728 złotych

- na poczet kosztów utrzymania lokalu przy ul. (...) w okresie od dnia 7 grudnia 2017 r. do 17 sierpnia 2022 r. w łącznej kwocie 21 694,60 złotych.

Fakt pochodzenia 13 149,67 złotych z majątku odrębnego uczestnika wynika ze złożonego dokumentu w postaci kopii zaświadczenia o wysokości środków zgromadzonych na księżeczce mieszkaniowej numer (...) - (...). Księżeczka mieszkaniowa została założona w 1976 r., a zatem przed zawarciem przez uczestnika związku małżeńskiego.

Z treści złożonych polis wynika, że umowy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) zostały zawarte w celu ubezpieczenia spłaty wspólnie przez małżonków zaciągniętego kredytu na poczet zakupu tego lokalu. Uczestnik dokonał bowiem cesji praw wynikających z zawartych umów ubezpieczenia na rzecz aktualnego wierzyciela

z umowy kredytu. Wysokość opłaconych składek wynika wprost z treści złożonych polis, a fakt ich zapłacenia z potwierżeń przelewu.

Podstawę prawną żądania należności wydatkowanych przez jednego z małżonków na poczet kosztów utrzymania lokalu po ustaniu wspólności ustawowej, stanowi zgodnie z ugruntowanym poglądem, przepis art. 207 kc. Stosownie bowiem do treści przepisu art. 42 krio od chwili ustania wspólności ustawowej stosuje się odpowiednio do majątku, który był nią objęty, przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów poniższych. W myśl art. 207 kc pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości ich udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. Każdy zatem z małżonków po ustaniu wspólności ustawowej ponosi wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną stosownie do wielkości udziału przypadającego mu w majątku wspólnym. Jak ustalono w punkcie II postanowienia udziały I. G. i S. M. w majątku wspólnym są równe, a zatem każdy z nich winien partycypować w kosztach utrzymania lokalu po ustaniu wspólności ustawowej w częściach równych.

Niesporne jest, że po ustaniu wspólności ustawowej wyłącznie S. M. zajmował lokal i ponosił koszty jego utrzymania. Uprawniony jest zatem – co do zasady – do żądania w toku postępowania o podział majątku wspólnego zwrotu poniesionych z tytułu kosztów utrzymania lokalu kwot. Wysokość opłat ponoszonych przez S. M. z powyższego tytułu w spornym okresie wynika ze sporządzonych przez wspólnotę mieszkaniową stanów konta za sporny okres, w których odnotowano wysokość należnej opłaty i fakt dokonania wpłaty. Prawdziwość i wiarygodność tych dokumentów nie była przez wnioskodawczynię kwestionowana, wobec czego Sąd uznał je za przydatne do ustalenia faktu poniesienia przez uczestnika tych opłat w okresie od 7 grudnia 2017 r. do 17 sierpnia 2022 r.

Uzasadniony okazał się również wniosek o ustalenie, że uczestnik poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwotach:

- 9 721,83 złotych na poczet kosztów remontu lokalu przy ul. (...),
- 50 000 złotych uzyskanych tytułem darowizny od ojca na poczet kosztów remontu ww. lokalu po zawarciu związku małżeńskiego,
- 20 000 złotych uzyskanych tytułem darowizny od ojca.

Przepis art. 45 par. 1 krio stanowi, że każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny. Ze względu na treść art. 45 par. 1 krio oraz art. 567 par. 1 i 3 kpc w zw. z art. 618 kpc i 688 kpc o zwrocie wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny sąd orzeka wyłącznie na wniosek, gdyż roszczenia te nie wchodzą w skład majątku wspólnego małżonków (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r., II CKN 395/97, z dnia 1 grudnia 2011 r., I CSK 78/11, i z dnia 4 kwietnia 2012 r., I CSK 323/11). Do rozpatrzenia takiego żądania mają zatem zastosowanie przepisy postępowania procesowego, czego konsekwencją jest również konieczność rozstrzygnięcia przez Sąd o całości tak zgłoszonego żądania w sposób pozytywny lub negatywny, a także ciężar dowodu co do faktów uzasadniających żądanie w tym przedmiocie.

Odnosząc się do faktu poniesienia przez uczestnika kosztów remontu lokalu przy ul. (...) przed zawarciem związku małżeńskiego wskazać należy, że wnioskodawczyni faktu tego nie kwestionowała. Okoliczność ta znajduje również potwierdzenie w zeznaniach świadków M. M. (1), R. M. i M. M. (2) oraz zeznań wnioskodawczyni i uczestnika w charakterze strony. Niesporny był zakres tego remontu, wnioskodawczyni nie przeczyła, że obejmował on wymianę drzwi wejściowych na klatkę schodową, wymianę okien w trzech pokojach i w łazience, ułożenie paneli w sypialni, pokoju komputerowym i przedsionku przed pokojami, zerwanie tapet, gładzenie i malowanie ścian w sypialni, pokoju

komputerowym i przedsionku przed pokojami. Wnioskodawczyni podnosiła natomiast, że prawdopodobnie środki na poczet kosztów remontu pochodziły również i od niej, jednakże faktu tego nie udowodniła. Z zeznań ww. świadków oraz uczestnika w charakterze strony wynika, że wydatki na poczet kosztów remontu pokrywał wyłącznie uczestnik z własnych środków, a prawdziwość i wiarygodność tych zeznań nie została przez wnioskodawczynię skutecznie zaprzeczona. Na podstawie opinii biegłej sądowej A. Z., Sąd ustalił, że koszty remontu wyniosły 9 721,83 złotych. Opinia biegłej w tym zakresie nie była kwestionowana.

Uczestnik wykazał również, że w 2007 roku otrzymał od ojca dwie darowizny w łącznej kwocie 70 000 złotych oraz że środki te zostały wydatkowane na poczet majątku wspólnego małżonków.

Przepis art. 33 pkt 2 krio stanowi, że do majątku osobistego każdego z małżonków należą przedmioty majątkowe nabyte przez darowiznę, chyba że darczyńca inaczej postanowił. Z materiału dowodowego sprawy nie wynika, aby ojciec uczestnika postanowił, że uczynione przez niego na rzecz syna darowizny miały wejść do majątku wspólnego małżonków I. G. i S. M..

Wnioskodawczyni nie przeczyła faktowi otrzymania przez uczestnika ww. darowizn, przeczyła natomiast temu, aby darowane uczestnikowi środki zostały przeznaczone na remont lokalu w pełnej wysokości. W jej ocenie przeprowadzone w lokalu remonty nie objęły całego lokalu. Wprawdzie obydwój małżonkowie pracowali zawodowo i osiągalni z tego tytułu dochody, jednakże z uwagi na wydatkowanie wspólnych środków przez uczestnika na kosztowne hobby, nie posiadali wystarczających środków na przeprowadzenie remontu całego lokalu.

Uczestnik podniósł, że kwota 50 000 złotych została wykorzystana na poczet kosztów remontu lokalu przy ul. (...) przeprowadzonego po zawarciu związku małżeńskiego, a kwota 20 000 złotych na poczet zakupu samochodu marki B.. Świadek R. M. zeznał natomiast, że również i kwota 20 000 złotych została przeznaczona na remont lokalu. Rozbieżność w tym zakresie nie ma jednak istotnego znaczenia, zarówno bowiem lokal przy ul. (...) jak i pojazd marki B. wchodziły w skład majątku wspólnego, a zatem środki te zasiliły majątek wspólny małżonków.

Na podstawie zeznań świadków M. M. (1), R. M. i M. M. (2) oraz zeznań wnioskodawczyni i uczestnika w charakterze strony oraz złożonych rachunków i faktur Sąd ustalił, że po zawarciu przez wnioskodawczynię i uczestnika związku małżeńskiego przeprowadzono remont stanowiącego ich własność lokalu przy ul. (...). Remont ten obejmował: rozbiorę pieców kaflowych i wykonanie centralnego ogrzewania z montażem kotła gazowego, zamianę funkcji użytkowej pomieszczeń kuchni i łazienki i w tym zakresie wykonanie ścianki działowej, wykonanie wylewki betonowej, ułożenie glazury i terakoty, montaż armatury i urządzeń sanitarnych, wykonanie kominka, odświeżenie powłok malarskich w pokoju, sypialni, pokoju komputerowym i przedsionku przed pokojami, ułożenie faktury na ścianie w pokoju, obłożenie ścian płytą gipsowo – kartonową, wydzielenie przedsionka przed pokojami, wymianę instalacji elektrycznej. Na podstawie opinii biegłej sądowej A. Z. Sąd ustalił, że wartość tych nakładów wynosiła 72 034 złote. Wnioskodawczyni nie wnosila zarzutów do opinii w tym zakresie. Skoro zatem przeprowadzono remont w powyższym zakresie, a jak zeznała wnioskodawczyni, małżonkowie nie posiadali żadnych własnych środków na poczet jego kosztów, za wiarygodne należało uznać zeznania ww. świadków i uczestnika w charakterze strony, że remont lokalu został przeprowadzony ze środków pochodzących z darowizn uczynionych na rzecz uczestnika do jego majątku osobistego.

Łączna wartość nakładów poczynionych przez uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny wyniosła zatem 115 294,10 złotych.

IV. Podział składników wchodzących w skład majątku wspólnego

Podział składników majątku wspólnego uwzględniał wnioski zgłoszone w tym zakresie oraz sposób korzystania z nich i potrzeby każdego z byłych małżonków. Zatem, zgodnie z wnioskami stron przyznano:

1. wnioskodawczyni I. G. samochód osobowy marki S. (...), rok produkcji 2021 o rej. (...) o wartości 4 000 złotych,

2. uczestnikowi:

a) prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) znajdującym się w S. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą numer (...) oraz związany z własnością tego lokalu udział wynoszący (...) w częściach wspólnych budynku i prawie użytkownika wieczystego gruntu objętych księgą wieczystą o nr (...) o wartości 401 936 złotych;

b) samochód osobowy marki B. (...), rok produkcji 2000 o nr rej. (...) o wartości 4 000 złotych.

V. Wyrównanie udziału i spłata.

Sąd zobligowany był, stosownie do treści przepisu art. 212 par. 3 kc, orzec o obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty stanowiącej równowartość udziału przysługującego jej w majątku wspólnym oraz oznaczyć termin i sposób uiszczenia odsetek.

Łączna wartość majątku wspólnego wyniosła 409 936 złotych. Z uwagi na ustalenie, że udziały byłych małżonków w majątku wspólnym są równe, każdy z małżonków powinien otrzymać majątek o wartości 204 968 złotych ($409\,936\text{ zł} : 2 = 204\,968\text{ zł}$). Od udziału wnioskodawczynie należy odjąć kwotę 57 647,05 złotych tytułem połowy kwoty, którą zobowiązana jest zwrócić uczestnikowi tytułem zwrotu nakładów poniesionych przez niego z majątku odrębnego na majątek wspólny. Wnioskodawczynie winna zatem otrzymać majątek o wartości 147 320,95 złotych ($204\,968\text{ zł} - 57\,647,05\text{ zł} = 147\,320,95\text{ zł}$). Wnioskodawczynie I. G. przyznano składnik majątku wspólnego o łącznej wartości 4 000 złotych, zaś uczestnikowi S. M. składniki majątku wspólnego o łącznej wartości 405 936 złotych. Z powyższego wynika, iż uczestnik otrzymał majątek o 200 968 złotych przewyższający jego udział, zaś wnioskodawczynie otrzymała majątek o wartości niższej o 143 320,95 złotych niż przypadający jej udział ($147\,320,95\text{ zł} - 4\,000\text{ zł} = 143\,320,95\text{ zł}$). Zatem tytułem spłaty i wyrównania udziałów uczestnik powinien zapłacić wnioskodawczynie kwotę 143 320,95 złotych.

Stosownie do ustalonej wielkości udziałów w majątku wspólnym, Sąd w punkcie V postanowienia zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem spłaty jej udziału w majątku wspólnym kwotę 143 320,95 złotych, płatną w trzech ratach po 47 773,65 złotych każda, przy czym pierwsza rata płatna w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, druga rata płatna w terminie dwunastu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia i trzecia płatna w terminie osiemnastu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia.

Konstytucyjna zasada równej dla obojga współwłaścicieli ochrony prawnej własności i innych praw majątkowych (art. 64 ust. 2 Konstytucji RP) realizowana w warunkach gospodarki wolnorynkowej wyklucza oznaczenie terminu i sposobu uiszczenia ustalonej spłaty bez uwzględnienia - w równym stopniu - uzasadnionego interesu dotychczasowego współwłaściciela mającego otrzymać spłatę (art. 212 § 2 i 3 kc) (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 658/00). Rozkładając świadczenie na raty, płatne we wskazanym w postanowieniu terminie, Sąd wziął pod uwagę interes wnioskodawczynie, która ma prawo oczekiwać szybkiego rozliczenia z uczestnikiem, a z drugiej zaś strony możliwości finansowe uczestnika. Aktualnie uczestnik jest zatrudniony na umowę o pracę. Jego średnie miesięczne wynagrodzenie obejmujące płacę zasadniczą w kwocie 5 000 złotych brutto oraz dodatkowe środki np. z delegacji, wynosi około 6 000 złotych. Jego miesięczne wydatki wynoszą około 1 200 złotych. Posiada oszczędności w kwocie 25 000 złotych. Niemniej jednak uczestnik winien liczyć się z obowiązkiem spłaty wnioskodawczynie i podjąć starania mające na celu pozyskanie niezbędnych na ten cel środków najpóźniej od doręczenia mu odpisu wniosku, co miało miejsce we wrześniu 2019 r. Już w tej dacie nie było pomiędzy wnioskodawczynią i uczestnikiem sporu co do tego, że ten składnik majątku wspólnego przypadnie uczestnikowi, a zatem winien przygotować się do spłaty na rzecz wnioskodawczynie. Zgromadzenie przez uczestnika środków na spłatę wymaga uwzględnienia czasu potrzebnego na ewentualne zaciągnięcie pożyczki lub kredytu. W ocenie Sądu okres sześciu miesięcy liczony od dnia uprawomocnienia się postępowania będzie wystarczający na zgromadzenie środków niezbędnych do spłaty pierwszej raty, a okres kolejnych 6 miesięcy i 12 miesięcy do spłaty drugiej i trzeciej raty. Zaś przyznane uczestnikowi prawo własności lokalu mieszkalnego stanowi dostateczne zabezpieczenie dla uzyskania przez wnioskodawczynię zasadzonej na jej rzecz spłaty.

VI. Oddalone wnioski

Sąd w punkcie VI postanowienia oddalił pozostałe wnioski wnioskodawczyni i uczestnika, tj.:

- wniosek o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi kwota 15 000 złotych wypłacona ze wspólnego rachunku małżonków przez wnioskodawczynię,
- wniosek o ustalenie, że uczestnik poniósł nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 45% ceny nabycia lokalu przy ul. (...),
- „uwzględnienie” przy podziale majątku wspólnego kwoty pozostałego do spłaty kredytu hipotecznego zaciągniętego na poczet nabycia lokalu przy ul. (...).

Powody oddalenia powyższych wniosków zostały przytoczone powyżej w odpowiednich punktach uzasadnienia postanowienia.

VII. Ocena dowodów

Stan faktyczny sprawy ustalony został na podstawie dokumentów złożonych przez obydwie strony, co do prawdziwości i wiarygodności których Sąd nie powziął zastrzeżeń oraz na podstawie zeznań świadków M. M. (1), R. M., M. M. (2) i A. F. oraz zeznania wnioskodawczyni i uczestnika w charakterze strony, które uznał za wiarygodne. Zeznania świadka A. F. i zeznania wnioskodawczyni w charakterze strony okazały się niewystarczające do ustalenia zgodnie z twierdzeniami wnioskodawczyni, że nie wszystkie zgłoszone przez uczestnika nakłady z majątku osobistego zasilily majątek wspólny.

Ustalenia faktyczne co do wartości lokalu przy ul. (...) oraz wartości nakładów poniesionych przez uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny Sąd ustalił na podstawie opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości A. Z.. Ustalenia poczynione przez biegłą nie były ostatecznie kwestionowane przez zainteresowanych. Opinia nie zawiera braków ani sprzeczności, a istotne okoliczności dotyczące jej przedmiotu są przedstawione w sposób nie budzący wątpliwości, dlatego też Sąd uznał ją za przydatną do poczynienia ustaleń faktycznych w powyższym zakresie.

VIII. Koszty postępowania.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z treścią przepisu art. 520 par. 1 k.p.c., zgodnie z treścią którego każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W sprawach o podział majątku wspólnego nie występuje sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 par. 2 i 3 k.p.c., niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków w przedmiocie składu, wartości i sposobu podziału majątku wspólnego. W postępowaniu tym strony są także w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne o tyle, że celem postępowania jest wyjście ze wspólności majątkowej i definitywne uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2018 roku, II CSK 168/18).

IX . Koszty sądowe

O kosztach sądowych, na które składa się wynagrodzenie biegłego sądowego oraz wydatki poniesione na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. za wydanie zaświadczenia o stanie spłaty kredytu hipotecznego, poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa, Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 755 ze zm.). Zgodnie z jego treścią kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Odpowiednie zastosowanie zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu oznacza, że przy obciążeniu przeciwnika nieuiszczonymi kosztami sądowymi obok zasady odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasady kosztów niezbędnych i celowych należy

uwzględnić także zasady: stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, zawinienia, słuszności, wzajemnego zniesienia kosztów procesu oraz rozdziału kosztów procesu pomiędzy współuczestnikami.

Koszty sądowe wyniosły łącznie 3 456,03 złote.

Zważywszy, że udziały małżonków w majątku wspólnym są równe, zainteresowani winni ponieść je po połowie, tj. w kwocie po 1 728,01 złotych każdy. Uczestnik uiścił na poczet tych kosztów zaliczkę w kwocie 750 złotych, a zatem winien zwrócić Skarbowi Państwa kwotę 978,01 złotych ($1\,728,01\text{ zł} - 750\text{ zł} = 978,01\text{ zł}$).

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie VIII i IX postanowienia nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

- od wnioskodawczyni kwotę 1 728,01 złotych,

- od uczestnika kwotę 978,01 złotych.

W powołaniu powyższej argumentacji orzeczono jak w sentencji.

Sędzia Małgorzata Janik-Białek